

פרשת אחרי מות קדושים

"גורלה של אומה"

פרשה זו, "אחרי מות שני אהרון", נקראת כמעט מדי שנה בשנה, דווקא בשבוע שבו חל יום-העצמאות של מדינת ישראל. הסדר של קריאת פרשיות-השבוע נקבע לפני מאות שנים. סדר זה מתחיל בשבת "בראשית", הראשונה לאחר חג-הסוכות, כשמדי שבת בשבתו נקראת פרשה אחת מפרשיות התורה. והנה התברר, כי לפי סדר זה חלה קריאת פרשת "אחרי מות אהרון" בפרוס יום-העצמאות, והפך הדבר למעין רמז: כך הוא גורלה של אומה זו – כל הישג חדש שלה, כל שמחה של יצירה חדשה, קשורים עם נפילת בניים. ברם, לא רק בנושא המוות עובקת פרשה. דווקא בפרשה זו קוראים אנו אף את הפסוק: "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה'". פסוק זה נעשה מוצק ביהדות, אשר קבעה: אשר יעשה אותם האדם וחי בהם..."

"לקראת שבת" הרב ש. אבידור הכהן

שעור פרשת שבוע: תרצה אורן

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
5.05	זמן תפילין /טלית	18.58	הדלקת נרות
9.16	סוף זמן ק"ש	19.10	מנחה א' 14.00 ב' 19.10
19.19–19.22	שקיעה		ערבית ושיעור
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6. 45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
19.10	מנחה וערבית	11.30	קידוש
19.40	צאת הכוכבים	17.40, 13.30, 12.30	מנחה
20.10	ערבית	17.10	לימוד 'דור לדור'
		18.00	שיעור הרב ארי
7.30	שחרית נוער	19.54	צאת השבת

אחות תורנית השבת-דורית רידר

ש ב ת
ש ל ו מ

"קדושים תהיו כי קדוש אני ד' אלוקיכם" (ויקרא יט:ב).

רוב פרשני התורה סברו כי לא מדובר במצווה בפני עצמה. לדעת רש"י זהו סיכום המצוות מהפרשה הקודמת שחלק גדול ממנה עוסק באיסורי עריות. לדעת הרמב"ן והרמב"ם זוהי פתיחה לרשימת המצוות שבפרשה שלנו הכוללת את רוב גופי התורה.

אין מקומות רבים במקרא בהם ישראל מכונים 'קדושים'. אחד המקומות הוא בפרשת קורח, שם ההקשר הוא שלילי בפנותם למשה ואהרן: "רב לכם כי כל העדה כלם קדושים ומדוע תתנשאו על קהל ד'?" (במדבר טז:ג).

יותר מכך, כמעט ואין אדם פרטי מכונה 'קדוש' מלבד אלישע הנביא שנקרא על ידי האשה משונם: "הנה נא ידעתי כי איש אלוקים קדוש הוא עובר עלינו תמיד" (מלכים ב' ד':ט) ועל כך תמה התלמוד במה היתה קדושתו של אלישע? (עיינו ברכות י ע"ב). גם אהרן מכונה קדוש בפסוק יחידני בתהילים המזכיר את מחלוקת קורח ועדתו: "ויקנאו למשה במחנה, לאהרן קדוש ד'" (תהילים קו:טז). מה היה באלישע ואהרן שזיכה אותם בתואר זה, אפילו משה גדול הנביאים לא כונה כך.

במהלך הדורות מעטו לצרף לאישיות כלשהי את התואר 'קדוש' מלבד יחידי סגולה כגון: בתלמוד מוזכר רבינו הקדוש ככינוי לר' יהודה הנשיא עורך המשנה. במאה ה-16 מכונה ר' יצחק לוריא ה'אר"י הקדוש'. בניגוד לכך, בנצרות רשימת 'קדושים' ארוכה וחג המכונה 'חג כל הקדושים'.

אם כך פני הדברים מדוע התורה תובעת "קדושים תהיו" והרי אין כמעט מצב שאדם או ציבור יזכו להגיע לכך. האם אין בכך דרישה בלתי ניתנת להשגה?

נראה שכדאי בענין זה לעיין בחתימת פרשת קדושים, שם מובא הפסוק באופן זה: **והייתם לי קדושים כי קדוש אני ד', ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי** (כ:כו). יתכן וכוונת הפסוק היא שדרוש נבדלות ויחודיות על מנת לעבוד את ד', כשדרך העבודה היא במצוות שבין אדם לחברו ובין אדם למקום. כלשון חז"ל שתקנו לנו על כל מצווה את הברכה: "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו".

מי יתן ונשאף כולנו לקיום 'קדושים תהיו' ונהיה ראויים לחיות פה בארץ ישראל. ויתקיים בנו דברי הנביא עמוס בסוף הפטרת 'קדושים': "ונטעתים על אדמתם ולא ינטשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם, אמר ד' אלוקיך" (עמוס ט:טו)

שבת שלום

אבנר רועי

פּתח הַיּוֹן:

לפּוֹס לַכּוֹפֵט, וְחַט צַמְחָאוֹת שְׁמַח.

העלון יוצא הפעם במהדורה מקוצרת, מפאת השבוע הקצר שחלים בו טכסי הזכרון ושמחת חג העצמאות. העלון קצר – אך הוא מכיל הרבה. בימים אלה כיבדנו בבית הקברות את זכר בני משפחותינו שאיבדנו בשואה, ולפנינו הטכסים בהם נישא את זכרם של הנופלים במערכות ישראל ובפעולות האיבה. והמעבר מהכאב על אלה שכבר לא עימנו לשמחה הגדולה על שזכינו במדינה עצמאית שהיא שלנו, ואנו כבר לא תלויים בחסדי הגויים, והקרבתנו קורבנות גדולים כדי לשמור עליה – הוא קצר וגם כואב, אך יחד עם זאת עלינו לקבל באהבה את הצער והשמחה הכרוכים זה בזה. בעלון הפעם נתנו ביטוי בעיקר לטכסי היגון על השואה ולכאב המשפחות על אובדן הבנים, ואת הפן של השמחה נביא בשבוע הבא – כי השבוע הזה הוא מקוצר, הוא מסתיים היום – יום ג', טרם נכנסנו לטכסים על הנופלים ולשמחת חג העצמאות. בעלון זה מפרסמת יעל שהם-לנדאו הגיגים בנושא הזיכרון, והיא מעלה שאלות מאוד נוקבות. חשוב מאוד שהחברים יתייחסו לשאלות שהיא מעלה ויביעו את דעתם. פתחנו את העלון בשמחות – שמחות של ימי הולדת תשעים של שלושה מותיקינו, וגם – ברכות על ימי-הולדת שמונים. והרבה שמחות על לידות, כן ירבו.

חייצ'ה יקותיאף – "צורכת זמנית.."

לַחֲבֵרְתָנוּ צ'פּי רויק	לַחֲבֵרְנוּ היקר הנז'י
בּהַצֵּק לַצְּבֹרֹת – 80 שְׁנִים –	(יוסף בּרְנֵהרד):
קִבְּלִי אֶת אִיחוּלֵי כּוֹלָנוּ.	קִבְּלִי אֶת בְּרֻכּוֹתֵינוּ
צ'פּי יקרה – כַּף-כֶּק הַרְבֵּה	לְיוֹם הַוָּלָדֹת 80.
הַסַּפְקַת לַצְּשׂוֹת בִּימֵי חַלְדָּק,	הַנְּזִי יקר – טְבִיעוֹת ידִיק
הַצְּנֻקַת לָנוּ וְלִילְדֵינוּ אֶת חֲדוֹת	נִיכְרוֹת בְּכַף פִּינֵה בְּקִיבוֹץ.
הַקְּרִיאה, אֶת הַאהֵבֶה לַסַּפֵּר,	נִיצְלַת אֶת כִּישְׁרוֹנֹתֶיךָ הָאֲמֵנוֹתִים
וְצוֹד רִבִּים וְטוֹבִים מְצִיִּיק	לַהֲרֹבוֹת חֵן וְיוֹפִי בַּחֲיִינוּ.
וְתִרְוֹמַתְךָ לְקִיבוֹץ	תִּמְשִׁיק לִיצוֹר וְלַהֲצֻנִיק
אוֹהֵבִים אוֹתְךָ – כּוֹלָנוּ.	טַעַם לַחֲיִינוּ. אוֹהֵבִים אוֹתְךָ.

וּתִיקֵי חוֹלְדֵי

מיכל הימן מברכת את אביה יהודה שלמון:

שמחים אנו בכבוד ובהוקרה שזוכים לו אבי ורחל סימון מוותיקי הקיבוץ וביוזמתם הברוכה של ו. ותיקי הנמרצת, לנצל את בוקר לימודים פורה זה להרמת כוסית לציון יום הולדתכם ה-90. אבא, דרך ארוכה עברת מאז עלייתך ארצה לבדך לפני המלחמה והקמת הקיבוץ בתחנותיו השונות בתנאים קשים ביותר. על שכמותכם אפשר בהחלט להגיד שהגשמתם ציונות במלוא מובן המילה ולמרות הקשיים הרבים – השמחה הייתה גדולה. לנו, המפונקים של היום, קשה להאמין איך החזקתם מעמד, והסיפורים על המגורים באוהלים או בצריפים ללא שירותים ומים נשמעים לעיתים דמיוניים ולא מובנים. 90 שנה זה גיל, שלא רבים זוכים להגיע אליו. אתה אבא, האדם השני בסעד, לאחר אדו, שזכית לכך, ואת רחל ומרים – אחריך. כן, רבים וטובים מחבריכם שבזכותם אנו כאן, לא נמצאים עמנו היום, ולכם, שפסעתם איתם כברת דרך ארוכה, זה ודאי לא קל. אבא, עד לא מזמן עוד השתדלת ללכת כל יום לעבוד ובכך עזרת רבות לצוות ההשקיה, אך גם כשהרגשת שאינך יכול יותר, קיבלת זאת ברוח טובה ומאז אתה ממלא את יומך בקריאה, לימוד, משחק שח ועוד... ומודה לקב"ה על מה שיש. זכית ב"ה לדור רביעי בקיבוץ, לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובעבודה, וזכית גם לראות את הקיבוץ מתפתח וגדל גם אם לא בדיוק לכיוון, שאותו דימינת בהקמתו.

מאחלת לך בשם כל המשפחה הרבה אושר ובראות, ושיתקיים בך הכתוב – "אשרי כל ירא ה', ההולך בדרכיו: יגיע כפיך כי תאכל, אשריך וטוב לך: אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך, בניך כשתילי זיתים סביב לשולחנך: הנה כי כן יברך גבר ירא ה': יברכך ה' מציון, וראה בטוב ירושלים כל ימי חיך: וראה בנים לבניך, שלום על ישראל".

חיה דגן (רוזנמן) מברכת את אמא מרים:

אמנו מרים נולדה באביב לפני 90 שנים, ובאביה ימיה כשהיתה בת שש עשרה בסך הכל עזבה בית ומשפחה והגיעה לישראל לבדה, הגיעה מתוך הנחה שתוך זמן קצר תתאחד שוב עם בני משפחתה, אך איש מהם לא זכה, וכך כמו רבים מבני דורה הפכה ל"לבדניקית" (הכוונה ממשפחה), אך לא לאורך זמן. ראשית, כי התחתנה עם אבינו אברהמי ז"ל ושנית, כי עברה לקיבוץ והקיבוץ הפך למשפחתה בהרבה מובנים (ולא חשוב סדר הדברים).

אמנו מרים היתה תמיד מלאת מרץ ועשייה, לא חסכה בעבודתה ולא בהבעת דעותיה. בשבילי הקיבוץ דאז ובמקומות רבים בארץ מתהלכים מטופליה, הכוונה מהתקופה בה היתה מטפלת בקיבוץ. היא היתה גם מעט אחות, מעט זמרת ובמיוחד הרבה קוסמטיקאית, מחלוצות המקצוע הנ"ל בתנועה הקיבוצית.

הורינו אספו הרבה "מאומצים" לבית בכדי להגדיל את חוג המשפחה, וכך אומצו על ידם זוג מבוגרים ניצולי שואה שהפכו לסבא וסבתא שלנו וכך אומצו גם רחל, מלכה ותמי שעד היום רואים עצמם ואת בני משפחותיהן כחלק מהמשפחה שיש לנו – משפחה גדולה בנוסף למשפחת הקיבוץ. היום גם אנו הילדים סבים וסבתות לנכדים ואמנו כבר מזמן מוגדרת כסבתא רבא.

השנים חולפות והנה היא בת תשעים. הברכה של עד מאה ועשרים אקטואלית מתמיד... אני רוצה לאחל לה בריאות טובה, הרבה רגעים של שמחה ונחת, זמן איכות על הקלנועית והכי חשוב – עוד שנים רבות בהן תהיה מוקפת בילדים ובנכדים המרעיפים אהבה וחיבוקים. מזל – טוב מכל בני המשפחה.

פסוקי חייט ואירה

"הודו ל-ה' כי טוב כי לעולם חסדו. זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו" –

על מה נודה ועל מה נגיל? כמובן, על חיי בניסן, הוא היום שאמנו-סבתנו רחל יצאה לאוויר העולם, לפני 90 שנה בדיוק. מזל טוב אמא.

בניסיון להבין ולהסביר את כמיהתו של בן אדם לצאת למסעו שלו "בארצות חייט", אחר שורשיו, גזעו, בדיו וענפיו, אגייס את ידידנו אילן הוא: "עץ החיים". אילן יונק חיותו ומבסס את גזעו בשורשיו, כך גם אדם, ממסורתו ומאבותיו. האילן מוכרח לגדל עלים לקיומו על מנת לספוג את קרני השמש, כך גם אדם נהנה מן האור בזכות הקטנטנים המתוקים.

בספר דברים כתוב: כי האדם עץ השדה. אם כך, משל האילן מלמדנו על הצורך הקיומי שלנו לחקור ולדעת הווייתנו, עברינו ומאוויונו לעתיד לבוא.

אמא, היום לפני 90 שנה בקע הזרע, שלח שורש לאדמה, ונבט אל אור חמה. הנטע שלך-שלנו גדל בימים טרופי עני, חולי, מגפה וסער. אולם המלאך של הנטע שלך אמר לו משמים: גדל וצמח נטע יקר- והמלאכים שלך בארץ החיים ליוו אותך להגן עליך ולשמרך: אמך מולדתך רבקה ז"ל, אביך-סבינו מיכאל ז"ל הזך והתמים, שהצילך מטיפוס כשהיית תינוקת. אחותך- דודתנו חנה שהגנה עליך ברוחה הטובה, אז והיום. המנהלת האגדית, הנפש הטובה חנה פויכטונגר, שכל יתומה היתה חשובה לה כבתה, ובפרט את אמא, מהרגע ששמעה על הבשורה הקשה, שאחותך, דודתי חנה, נפטרה. היא סללה את דרכיך אל חיים עצמאים. כמצוות הפסוק מתהילים ע"ח: "אשר שמענו ונדעם ואבותינו ספרו לנו... למען ידעו דור אחרון... יקומו ויספרו לבניהם." אני מאושר שהספקנו להגיע לידי גמר ולהנציח את קורות חייך העיקריות בסרט ולהתוודע כך אל מקור גזעך המושרש באדמה מדושנת יושר, אמת וצדק.

זה המקום להעלות את זכרו של אבינו מורנו הגדול רפאל שלמה ז"ל שהעשיר את העץ שלך ברב כוח, עוז וצדקת דרך. מוסר אבינו ותורת אמנו איתנים ומושרשים באדמת הנגב הפורייה.

אני רוצה להודות לך אמא מקרב לב, על שנענית לצאת איתנו למסע בעקבות חייך. בדרך הראית לנו שכוחך במותניך. עמדת בגבורה בשני ימי צילום מפרכים. נדהמתי מזריזותך וקלילותך למלא אחר רצונותי ובקשותי בחדות מחשבה ובאסרטיביות רבה. לא בכדי את נוהגת לומר: "כאילו אני ראש הממשלה...!!!"
את הסרט את מעניקה לנו כשי. על כך תודה רבה מכולנו. הסרט עלה בכסף רב, אך אני מאמין שערכו הוא רב רב רב.

תודה לאשתי היקרה אלת, שזכינו לעוד עבודת צוות ביחד, בלעדיה הייתי כחולם.
תודה לאחי היקרים, שנרתמו בחפץ לב למאוויו.

תודה לשרה שהעניקה לאמא זה מכבר, את "שמיכת עץ החיים" מעשה ידי אומן "החותם" של הסרט.
תודה לאימי שהוציאה לנו חומר קריאה מהספריה הלאומית.

תודה לבני גינזבורג וחנה'לה שלנו, שדלו תמונות מארכיון סעד. תודה ליהודה רפפורט שפתח את שערי המעוז, לנחום שהשלים צילום והקלטה, לעובדות המתפרה על שיתוף הפעולה וכמובן לחיה'לה נהיר החמודה והיקרה, החברה הותיקה, כולם יבאו על הברכה תודה רבה.

אסים בפסוקים: "קול רנה וישועה באוהלי צדיקים"

ו "אם הבנים (והבנות) שמחה – הללויה"

אורי סימון

יש מקום לנחת כוח

יאיר קום, הבן של ישי ורחלי, הנכד של כרמלה ושלוימיק, הוא "קצין מצטיין נשיא" – צנחנים, והוא נכלל בין 120 קצינים וחיילים מצטיינים, כבכל 22 השנים האחרונות, שהוזמנו לבית הנשיא ומשתתפים בטכסי יום העצמאות.

כה לחי, ישי, ואנחנו מלווים אותך בגאווה.

מבין אלפי המורים המצטיינים שהגיעו לתחרות "המורה של המדינה" נבחרו 50 המורים שבלטו מעל כולם, ביניהם המורה המצטיינת שלנו, דורית וייס. "המורה של המדינה" היא יוזמה משותפת של מפעל הפייס, "ידיעות אחרונות", הסתדרות המורים ושל ynet, והיא נערכת זו השנה הרביעית. הממליצים היו ברובם תלמידים ותלמידים לשעבר שביקשו להודות בדרך זאת למורים העושים ימים ולילות למען השכלתם.

אנו מאחלים לדרורית הצלחה בשלבים המתקדמים (כולם מוזמנים להמליץ ב"פייס- בוק"...)!

מזל טוב!

בת נולדה לתהילה ולאלדד בן אהרון
נכדה לגילי וליענקוש זיוון
נינה לאסתר ולאבשלום זיוון
ולכל המשפחה

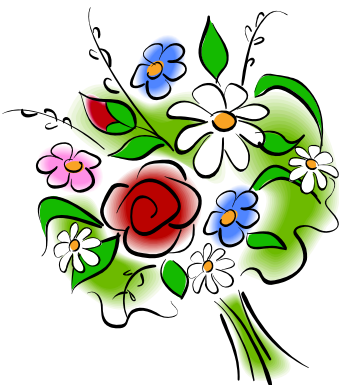
בת נולדה לברק ולדינה אהלי
נכדה לרותי ולבוקי
נינה לאדו פולק
ולכל המשפחה

בת – תהילה
בת לתמר ולישי טבת
נכדה לאילנה ויהונתן טבת
נינה לחנה ולראובן טוטו
נינה לרינה וליוסי טוטו

בת נולדה לנתנאל ולרעות לנדאו
נכדה לרחלי וליחזקאל
נינה לנעמי וליהודה סרלואי
ולכל המשפחה

בן נולד לאפרת ולזמיר פראווי
נכד לחגית ולמתניה רפל
בן ונכד לכל משפחת ברט

לכולם – מזל טוב מעלון קיבוץ סעד!

'זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלְק' - לזכור ולא לשכוח

זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמֶלְק בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדֶרֶךְ נִיזְנַב בְּךָ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָנִיף וְנִגַּע וְלֹא יָרָא אֶ-לֵהִים:

(דברים כה, יז-יח)

במס' מקומות (ראו פסחים כב:) מתארים חז"ל כיצד שמעון העמסוני היה דורש ולומד ריבוי בכל מקום בתורה שמופיעה המילה 'את'. חז"ל אינם מספרים לנו מה דרש מכל 'את' ו'את' (להוציא את דרשתו הידועה של ר' עקיבא 'את' ה' א-להיך תירא' – לרבות תלמידי חכמים). מה דרש שמעון העמסוני מהמילה 'את' שבפסוק 'זכור את אשר עשה לך עמלק? מה מילה זו באה לרבות?

כך מצאתי בספר הרוקח שכתב ר' אלעזר מגרמיזא:

'זכור את אשר עשה לך' – 'את' לרבות מה שחטא (=עמלק) להקב"ה ששרף את התורה ואת בית המקדש והרג את ישראל.

דברי הרוקח מתמיהים, שהרי כולנו יודעים ששריפת התורה והחרבת בית המקדש לא נעשתה ע"י עמלק אלא בתקופה מאוחרת יותר. כיצד מייחס הרוקח מעשים אלו לעמלק? מסתבר כי ר' אלעזר מגרמיזא מבין שהמילה 'את' שבפסוק זה מחייבת אותנו להרחיב את חיוב זכירת מעשה עמלק לא רק לאומה העמלקית שזנבה בישראל לאחר יציאת מצרים אלא לכל אומה שמעוניינת לפגוע בעם ישראל ללא כל סיבה אמיתית. המילה 'את' באה להכליל בציווי לזכור אומות נוספות. הרוקח שחווה על בשרו את שנאת הפורעים לישראל, כאשר איבד את אשתו ושתי בנותיו באחד מהפוגרומים שנערכו ביהודים כחלק ממסעי הצלב בעיר וורמיזא שבגרמניה, הבין שעמלק איננו רק אומה ששייכת להיסטוריה העולמית אלא בכל דור ודור קיים עמלק שכל רצונו הוא להרע ולהצר לישראל. 'מלחמה לה' בעמלק מדור דור'. כמו בימים ההם, ימי צאתנו ממצרים, כך גם לפני שבעים שנה ניסו לזנב ולפגוע בנו הנאצים הגרמנים ימ"ש ולמחות את עם ישראל מעל פני האדמה. 'אָמְרוּ לָכֵן וְנִכְחַדְתֶּם מִגֹּי וְלֹא יִזְכָּר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד' (תהילים פג, ה). על פי חידושו ההלכתי של ר' אלעזר מגרמיזא, אנו מחויבים כיום בחיוב הלכתי לזכור ולא לשכוח את נסיונם זה. הרמב"ן מרחיב גם הוא את הציווי לזכור ולא לשכוח. לדעתו אין להסתפק בזכירה פאסיבית בלבד, אלא יש חיוב לכל אחד לדאוג לכך שהזכרון יעבור גם לדור הבא, וכך הוא כותב (רמב"ן דברים כה, יז): 'ונספר זה לבנינו ולדורותינו לומר להם כך עשה לנו הרשע...'

אך מדוע חשוב כל כך לזכור את מעשה עמלק? מהי הבעיה הגדולה שטמונה בשכחה?

תשובות רבות נתנו לשאלה זו גדולי ישראל שבכל דור ודור. מכיוון שראינו כי בכל דור פושט עמלק צורה ולובש צורה חדשה, חשבתי כי נוכל למצוא תוכן חדש ורלוונטי לציווי על זכירת מעשה עמלק. דווקא בתקופה של פוסט מודרניזם, שחלק ממאפייניה היא שלילת קיומה של אמת אחת, והתנערות מאמונה באמת מוחלטת ואובייקטיבית, אלא כל אחד חי עם האמת שלו, יש ופעמים שהאמת שלי איננה האמת שלך. לכן, דבר הנראה רע בעיני, איננו רע במהותו אלא רק 'רע' לעיני המתבונן. כנגד השקפת עולם זו קובעת התורה כי ישנם דברים שהם רע בעצם. זהו דבר נכון בכל דור ובכל תקופה, ובודאי נכון הוא גם בתקופתינו. יש מקרים שאיננו צריכים לגלות סבלנות, איפוק או לאפשר סליחה ומחילה מתוך התבוננות על המציאות בעינינו של האחר, אלא להחליט שהם רע גמור שלא ניתן להסתכל עליו במבט אחר. נזכה אי"ה שיקוימו בנו דברי הסיום של פרשת זכור (דברים כה, יט): 'וְהָיָה בְּהִנֵּיחַ ה' אֶ-לֵהֶיךָ לְךָ מִכָּל אֲיִבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֶ-לֵהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת זֵכֶר עֲמֶלְק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח'.

שכול וזכרון

נחמה ישראלי – הסיפור על שני האחים שכול ואסדה הקרה

באמצע שנת 1974 התפטרה גולדה מאיר מראשות הממשלה, כשהיא כואבת את כשלי מלחמת יום הכיפורים. כמה ימים לפני-כן היא ביקרה בקיבוץ דברת שבעמק שם פגשה, את הגברת נחמה ישראלי ששכלה את שני בניה האחים סגן אפרים ישראלי, וסגן-משנה דוד ישראלי. בבית המשפחה ישבו שני הנשים שהיו צריכות להתמודד עם תוצאות המלחמה.

נחמה ישראלי (אמא של זהבה ברט-ישראלי) שכלה את שני בניה, אפרים ודדי ישראלי במלחמת יום כיפור, שניהם היו קצינים בשריון.

אישה ציונית, עם תעצומות נפש, ערכים ואהבת הארץ והאדם.

כמעט כל נכדיה שרתו בקרבי.

נחמה: "אני הייתי בעד, אני לא חושבת שעם האסון שלי העולם נגמר. אם אין ערך למה לתת את החיים, לחיים אין ערך".

בליל שבת האחרון, באולפן שישי של גלי צה"ל, נתפרסמה הכתבה הזאת. הכתבה הכתה גלים עצומים. בבית ספר זיו בירושלים עשו ותלו שלט ענק עם המשפט הזה – "אם אין ערך למה לתת את החיים, לחיים אין ערך".

(נלקח מכתבה באינטרנט)

נר זיכרון: ז' באייר יום השנה לפטירתו של חברנו נתן קאופמן ז"ל (תש"ע)

ח' באייר יום השנה לפטירתה של חברתנו עליזה שטיינמץ ז"ל (תשע"א)

י' באייר יום השנה לנפילתו של בננו אריק רון ז"ל (תשכ"ט)

לרחלי לביא
איתך באבלך על מותו ללא עת
של אחיך
שמואל זילברמן ז"ל
קיבוץ סעד